KDY NESTAČÍ SAMOVYŠETŘENÍ

ZDRAVÍ PRSOU NENÍ TÉMATEM, KTERÉ BY SE TÝKALO POUZE ŽEN PO ČTYŘICÍTCE. STÁLE VÍCE MLADŠÍCH ŽEN SE ZAJÍMÁ O PREVENCI, SONOGRAFICKÁ VYŠETŘENÍ I SPRÁVNOU PÉČI O PRSNÍ TKÁŇ. KDY JE VHODNÉ PODSTOUPIT ULTRAZVUK, JAKÉ JSOU JEHO MOŽNOSTI A LIMITY A PROČ BY ŽENY NEMĚLY PODCEŇOVAT PRAVIDELNÉ KONTROLY? ODBORNÝ POHLED NABÍZÍ MUDR. RADKA JANITOROVÁ, RADIODIAGNOSTIČKA A VEDOUCÍ SONOGRAFICKÉHO PRACOVIŠTĚ KLINIKY ESTHÉ.

O důležitosti preventivního vyšetření prsů již většina žen ví. Proč ho přesto často odkládají?

Každá žena má jiný důvod. Mohou to být obavy z výsledku nebo vyšetření, nedostatek času, sebeupozaďování, nedostupnost termínů či dlouhá čekací doba. K preventivnímu vyšetření prsů v ČR přichází žen hodně. Na základní screeningovou metodu, kterou je mamografie, se dostavuje již kolem 70 procent žen nad 45 let, což je známkou toho, že povědomí o prevenci je vysoké a ženy o své zdraví pečovat chtějí. Preventivní mamografické vyšetření hrazené ze zdravotního pojištění se však týká právě až žen nad 45 let. Zájem o prevenci ale mají čím dál více i ženy mladší. U těch je důležité samovyšetření a jako zobrazovací metoda sonografie neboli ultrazvuk.

Proč má metoda sonografie velký význam?

Sono vyšetření není akreditovanou screeningovou metodou, ale má velký význam, a to zejména pro ženy do 45 let věku, s denzní (bohatou) prsní žlázou a celoživotně pro ženy s prsními implantáty. Dobře provedené sono vyšetření, podobně jako mamografie (i když na jiném principu), vylučuje přítomnost zhoubného nádorového onemocnění prsu a přináší další informace o stavu mléčné žlázy. Navíc je nezastupitelnou preventivní metodou ke zhodnocení stavu prsních implantátů, které je nutné nechat pravidelně kontrolovat sonograficky, a to zkušeným lékařem, který má erudici jak v zobrazení prsní žlázy, tak implantátů. Na našem sonografickém pracovišti kliniky plastické chirurgie Esthé doporučujeme ženám s implantáty pravidelné sonografické vyšetření jednou za dva roky.

Přicházejí tedy ženy spíše preventivně, nebo až ve chvíli, kdy mají obavu?

Většinově přicházejí ženy k vyšetření prsů preventivně, tedy bez významných příznaků nemoci prsů. Je ale pravda, že často přimějí ženu k objednání i neurčité divné pocity nebo bolesti v prsní krajině, které samy o sobě nejsou známkou onemocnění prsu. Já je vnímám jako takové podvědomé kontrolky a považuji je za přínosné, i když ze zdravotního hlediska nevýznamné. Lepší než spoléhat na neurčité signály těla, je naplánovat si prevenci na některý měsíc či roční období, a pak termíny kontrol dodržovat, nejčastěji ve dvouletých intervalech. Na klinice plastické chirurgie Esthé poskytujeme sonografické vyšetření ženám po estetických výkonech, a to jak operantkám naší kliniky, tak i klientkám z jiných pracovišť.

Jaký je nejčastější mýtus, který ženy v souvislosti se sonografickým vyšetřením prsů mají?

Ten, že sonografické vyšetření může plně nahradit preventivní mamografii. To pravda není. Od 45 let je mamografie základní vyšetřovací metodou a sono metodou doplňkovou při nejasném nebo podezřelém nálezu na mamografii, při bohaté žláze, při patologickém pohmatu a u žen s implantáty.

Jedině mamograficky lze vyloučit jeden z možných příznaků zhoubného onemocnění, a to patologické mikrokalcifikace. A na druhou stranu ten, že preventivní sonografie nemá smysl. Ani to není pravda. Sonografické vyšetření, jak jsem již zmínila, má i v preventivním zobrazování prsů význam velký. Ale je časově náročnější než mamografie a jeho výsledek více závisí i na zkušenosti lékaře. Preventivně ho považuji za vhodné jako doplněk samovyšetřování u žen mezi 30 a 45 lety, u všech žen s implantáty a u některých žen s denzní žlázou na mamografii od 45 let výše – u těchto žen by však mělo probíhat ve screeningových centrech, aby bylo možno porovnávat současně sonografický a mamografický obraz. ■

Kdo je MUDr. Radka Janitorová?

MUDr. Radka Janitorová je radiodiagnostička a vedoucí sonografického pracoviště kliniky Esthé. Mamární diagnostice se věnuje od zahájení mamografického screeningu v ČR v roce 2003, absolvovala 1. lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a atestaci v oboru radiologie a zobrazovací metody získala v roce 1999. Na klinice se soustředí na vyšetření prsou po estetických výkonech, ale i na vyšetření předoperační a konzultační.

Foto: Adobe Stock